

Enken i Nain

I dag er det tekster om lidelse og død, vi har hørt. Det er stærke sager. Tekster om lidelsen. Ikke den overkommelige lidelse, men den navnløse lidelse. Den overvældende lidelse, den lidelse der dræner livet for mening.

I den første tekst fra Jobs bog møder vi et menneske, der anklager skæbnen: „Hvorfor døde jeg ikke ved fødslen, hvorfor udåndede jeg ikke fra moders liv?“

For var han død ved fødslen, havde han været forskånet for de lidelser, han nu vander sig under. Men Gud har ladet ham blive i live. Gud lader ham leve, skønt han intet hellere ville end dø for dog at slippe for sine lidelser. Og så munder Jobs klage ud i en anklage mod Gud: „Hvorfor giver Gud lys til de elendige, hvorfor giver han liv til de fortvivlede, til dem, som længes efter døden, der ikke kommer, som søger den mere end nogen skat, som glæder sig og jubler, når de finder deres grav?“

„Hvorfor?“ spørger Job og får intet svar. – Hvorfor? spørger også enken i Nain, der har mistet sin eneste søn. – Hvis ikke hun er så bedrøvet, at hun end ikke har kræfter til at gå i rette med Skaberen. Måske går hun som i trance og har endnu ikke fattet, at det er hele hendes tilværelse, der er styrtet i grus.

En enke, som har mistet sin eneste søn. En stor skare var fulgt med hende, da hendes søn skulle begraves. Det er jo den måde, byfæller kan vise deres medfølelse, at de deltager ved begravelsen. Det kender vi også til på landet. Folk møder op til begravelsen – ikke mindst, når det er en ung, som er gået bort på grund af sygdom eller på grund af en ulykke.

Nu hører vi så, at Jesus og disciplene render ind i et begravesoptog, da de kommer til byen Nain. Han kender vel næppe enken i forvejen. Han kunne have gode grunde til ikke at blive personligt involveret i hendes skæbne.

Men vi hører, at Jesus ynkedes over hende. Og så gør han det, der sprænger alle begreber: Han siger til den døde: „Unge mand, jeg siger dig: Rejs dig op!“. Og virkelig, den døde sætter sig op, begynder at tale som tegn på, at han er i live. Og til sidst hedder det: Jesus gav ham til hans mor.

Når vi skal forstå denne fortælling, er det en god ting at være hjemme i det gamle testamente. I første Kongernes bog finder vi en fortælling, der slående ligner fortællingen om Jesus og enken i Nain. Det er fortællingen om profeten Elias, der en tid lang havde haft kost og logi hos en fattig enke i Sarepta i Sidons land.

På et tidspunkt „skete der det, at sønnen af denne kvinde, husets ejer, blev syg; hans sygdom var så alvorlig, at der til sidst ikke var liv i ham. Da sagde hun til Elias: "Hvad har jeg med dig at gøre, gudsmænd? Du er kommet til mig for at gøre Gud opmærksom på min skyld og få min søn slået ihjel!" "Overlad din søn til mig," sagde Elias og tog ham ud af favnen på hende. Så bar han ham op i værelset ovenpå, hvor han boede, og lagde ham på sin seng. Han råbte til Herren: "Herre min Gud! Vil du virkelig bringe ulykke over denne enke, som jeg har fundet husly hos, og slå hendes søn ihjel?" Så kastede han sig tre gange over drengen og råbte til Herren: "Herre min Gud, lad livet vende tilbage i drengen!" Herren hørte Elias' bøn, og livet vendte tilbage i drengen, så han blev levende. Elias tog drengen og bar ham ned fra værelset ovenpå, gav ham til hans mor og sagde: "Se her, din søn lever!" Og kvinden sagde til Elias: "Nu ved jeg, at du er en gudsmænd, og at Herrens ord er sandhed i din mund." (1 Kong 17,24)

Der er ingen tvivl om, at forfatteren af Lukasevangeliet har bygget fortællingen om Jesus og enken i Nain op som en gentagelse af fortællingen om Elias og enken i Sarepta. Jesus bliver så at sige den nye tids Elias, den nye tids gudsmænd.

Vi kan høre fortællingen som et jærtegn. Et tegn for den, der tror på, at Jesus havde fuldmagt fra Gud til at gøre undere. Også et tegn for den, der tror på, at Jesus havde opstandelsens kræfter i sit eget liv. Det er som tegnhandling, vi skal høre fortællingen om, at Jesus rejste den unge mand op fra båren. Vi kan høre fortællingen som en fortælling om, at opstandelsens kræfter er virksomme i Jesus Kristus. Men opstandelsens under forbliver skjult for vore øjne.

Den unge mand fik en frist mere på jorden, må vi tro. Siden døde han. Forhåbentlig fik han denne gang lov at overleve sin mor. Vi ved det ikke. Men vi ved, at det stadig er et uomgængeligt vilkår for livet, at vi skal herfra en dag.

Jeg synes, salmedigteren K. L. Aastrup taler så enkelt og stærkt i disse vers om livets grundvilkår og det håb, vi har over for døden:

*Der venter bag langfredags nat
en påske-morgenrøde.
Men seglet er for graven sat,
og kold er nu den døde.*

*En påskelørdag, ond og grå,
med sine træge timer
til enden gennemlides må,
før påskeklokken kimer.*

Og så lidt senere i samme salme:

*Her kender jeg jo mine kår,
hvor jeg mig må skikke,
mens jeg min vej til graven går,
og når jeg dér skal ligge.*

*Der er for graven sat en sten,
som ej sig lader røre;
og indenfor er tørre ben.
Hvad er der mer at gøre?*

*Der er for stenen sat et segl,
som holder mig i mulde,
og ikke blot af fald og fejl,
men af mit hjertes kulde.*

Men trøsten kommer i sidste vers:

*Så er det da en nådes-sag,
hvad der af mig skal blive,
om Herren gør en påskedag
og kalder dødt til live.*

Det er en nådessag. Dvs. det er Guds sag. Vi skal ikke bekymre os om det evige liv, men overlade den sag til Gud. Og så kan vi ellers glæde os over hver ny dag, vi får skænket her på Guds grønne jord. Og sige Gud tak for den.

Amen.